

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRO 2007 M. BALANDŽIO 27 D. ĮSAKYMO NR.
ISAK-791 „DĖL LIETUVOS VIRTUALAUS UNIVERSITETO 2007-2012 METŲ
PROGRAMOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2010 m. liepos 15 d. Nr. V - 1189
Vilnius

P a k e i č i u Lietuvos virtualaus universiteto 2007–2012 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. ISAK-791 „Dėl Lietuvos virtualaus universiteto 2007-2012 metų programos patvirtinimo (Žin., 2007, Nr. 51-1997) ir išdėstau ją nauja redakcija (pridedama).

Švietimo ir mokslo ministras

Gintaras Steponavičius

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro
2007 m. balandžio 27 d. įsakymu
Nr. ISAK-791
(Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2010 m. liepos 15 d.
įsakymo Nr. V-1189 redakcija)

LIETUVOS VIRTUALAUS UNIVERSITETO 2007–2012 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos virtualaus universiteto 2007–2012 metų programa (toliau – Programa) yra kompleksas priemonių, sudarančių sąlygas Programą įgyvendinančioms institucijoms veikti virtualioje erdvėje, skatinančių plėtoti savo veiklą, kuriančių tam būtinas prielaidas ir informacinę infrastruktūrą.

2. Programa tęsia programos „Informacinės technologijos mokslui ir studijoms 2001–2006 m.“, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2001 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. 115 (toliau – ITMiS programa), veiklas.

3. Programa padeda spręsti Lietuvos Respublikos ilgalaikės raidos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187 (Žin., 2002, Nr. 113-5029), numatytus uždavinius mokslo ir švietimo srityse:

3.1. kurti efektyvią ir darnią, visiems prieinamą ir tęstinę švietimo sistemą, sudarant sąlygas mokytis visą gyvenimą;

3.2. užtikrinti švietimo sistemos kokybę integruojantis į bendrąją Europos šalių švietimo erdvę;

3.3. rengti aukščiausios kvalifikacijos specialistus ir užtikrinti būtiną šalies mokslinę ir technologinę kompetenciją;

3.4. vykdyti mokslinius tyrimus, skirtus šalies tvariajai plėtrai, dermei su Lietuvos ūkio poreikiais, skatinti mokslo ir verslo sąveiką ir užtikrinti spartesnę šalies pažangą;

3.5. užtikrinti Lietuvos gyventojams galimybę įgyti žinių, įgūdžių ir kvalifikaciją, kurie leistų, pasinaudojus ryšių ir informatikos technologijų pranašumais, lanksčiau prisitaikyti prie greitai kintančių gyvenimo ir darbo sąlygų;

3.6. mažinti socialinės, turinės, geografinės ir padėties sąlygojamas skirtingas šiuolaikinių informacinių technologijų panaudojimo galimybes;

3.7. plėtoti neįgalių žmonių ar žmonių, turinčių ypatingų poreikių, įsitraukimo į informacinę visuomenę programas, panaudojant informacinių technologijų galimybes.

4. Programa padeda įgyvendinti mokymosi visą gyvenimą siekius, numatytus Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 4 d. nutarimu Nr. IX-1700 (Žin., 2003, Nr. 71-3216), ir Valstybinės švietimo strategijos 2003–2012 metų nuostatų įgyvendinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 24 d. nutarimu Nr. 82 (Žin., 2005, Nr. 12-391).

5. Programa ypač aktuali kuriant žinių visuomenę Lietuvoje. Programa skirta vienoms iš svarbiausių informacinės visuomenės sričių – mokslui ir studijoms bei švietimui. Programos priemonės nukreiptos į tai, kad įsisavintos pažangios technologijos ir žinios per žmonių švietimą, jų aukštesnę kvalifikaciją būtų panaudojamos kituose visuomenės sektoriuose, taip pat verslo aplinkoje.

6. Programą įgyvendina mokslo ir studijų institucijos arba jų konsorciumai, su Švietimo ir mokslo ministerija pasirašę bendradarbiavimo sutartį.

II. BŪKLĖS PROGRAMOS VYKDYMO PRADŽIOJE ANALIZĖ

7. Pasaulyje kuriasi ir sparčiai savo veiklą plečia virtualieji (kitaip – atvirieji, elektroniniai) universitetai, veikiantys virtualioje erdvėje ir suteikiantys galimybę joje gauti elektroninio mokymosi (toliau – e. mokymosi) paslaugas, taip mažindami gyvenamosios (darbo) vietos bei laiko ribojimų keliamas problemas. Šių universitetų veikla nesiriboja konkrečia šalimi – jau formuojasi pasaulinė e.mokymosi paslaugų rinka. Lietuvoje tokio universiteto nėra.

8. Vyrauja du virtualiųjų universitetų modeliai: centralizuotas, įsteigta institucija (juridinis asmuo) pati teikia e. mokymosi paslaugas bei studijų baigimo dokumentus; ir decentralizuotas arba tinklinis, kai juridinis asmuo nesteigiamas, paslaugas teikia mokslo ir studijų institucijos, bendras Techninis centras padeda joms perkelti savo veiklą į virtualią terpę ir užtikrina šio proceso techninį ir metodinį palaikymą.

9. Virtualaus universiteto veiklai būtinos prielaidos: pakankamai laidūs kompiuterių tinklai, sukurta e.mokymosi infrastruktūra, kompiuterinį raštingumą įgiję gyventojai, sukaupta virtuali mokslo ir studijų literatūra, yra virtualaus administravimo priemonės. Lietuva šiuos reikalavimus tenkina arba padėtis sparčiai gerėja ir reikalavimai bus patenkinti artimiausiu metu.

10. Lietuvoje vykdamas valstybės ir Europos Sąjungos remiamus projektus atliekami darbai, sukuriantys prielaidas virtualaus universiteto veiklai. Tai Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklo LieDM (virtualus mokymasis), Lietuvos akademinė bibliotekų tinklo LABT ir elektroninės leidybos (toliau – e. leidybos) tinklo (virtuali informacija), Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemos LieMSIS (virtualus administravimas), Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET (virtuali erdvė) kūrimo darbai, sudarantys sąlygas mokslo ir studijų institucijoms bei švietimo įstaigoms plėsti savo veiklą virtualioje erdvėje, mažinti laiko ir atstumų keliamas problemas, išeiti į tarptautines virtualias rinkas ir konkuruoti jose.

11. Plėtojant Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklą LieDM padaryta:

11.1. vykdamas PHARE projektą 79-PHARE-LI-PAO parengta studija „Nuotolinis švietimas Lietuvoje“ ir „Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklo plėtros nacionalinė strategija“. Vykdamas ITMiS programą išleista monografija „Lietuvos virtualus universitetas“. Šiuose dokumentuose atlikta esamų virtualiųjų (atvirųjų, e.) universitetų apžvalga, rekomenduota Lietuvai pasirinkti tinklinį virtualaus universiteto modelį kaip geriau išnaudojanti esamų mokslo ir studijų institucijų potencialą;

11.2. vykdamas valstybės investicijų programas „Distancinio mokymo vystymas Lietuvoje (LieDM projektas, 1998 m.)“ ir „Distancinio mokymo plėtra Lietuvoje (LieDM-2 projektas, 1999-2000 m.), „Informacinės technologijos mokslui ir studijoms (ITMiS)“ programą (toliau – ITMiS) bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų (toliau – ES SF) projektą „Informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis grįsto nuotolinio mokymosi tinklo plėtra Lietuvoje“ sukurtas ir plėtojamas Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklas LieDM, jungiantis 60 institucijų, kuriose veikia 78 vaizdo konferencijų centrai ir klasės. Tinkle per metus įvyksta per 600 vaizdo konferencijų, užregistruoti 729 nuotolinio mokymosi kursai, kuriuos rinkosi per 41 tūkst. klausytojų. Nuotolinio (elektroninio) mokymosi metodikos vis plačiau naudojamos tradicinėse studijose. Nuotoliniu būdu jau pradėtos teikti 9 antrosios pakopos studijų programos, kuriose studijuoja 546 studentai. Visa tai sudaro prielaidas spartesniai mokymosi proceso kėlimui į virtualią terpę;

11.3. vykdamas Europos Sąjungos 6-osios Bendrosios programos projektą 027168 „iCamp – Novatoriška, viską apimanti, interaktyvi, tarpkultūrinė mokymosi aplinka“ sukurtos priemonės, leidžiančios integruoti įvairias mokymosi valdymo sistemas, turinio kūrimo ir saugojimo talpyklas bei bendravimo ir bendradarbiavimo įrankius, sudarant prielaidas švietimo įstaigoms pačioms lanksčiai diegti į besimokančiųjų poreikius orientuotas mokymosi aplinkas;

11.4. įvykdytas ES SF projektas „Lietuvos nuotolinio mokymosi sistemos veiklumo integralus ugdymas“ (ESF/2004/2.4.0-K02-VS-01, 2005 03 02–2006 07 31) didina nuotolinio mokymosi žmogiškuosius pajėgumus, o tai svarbu plėtojant e. mokymąsi Lietuvoje.

12. Plėtojant Lietuvos akademinė bibliotekų tinklą LABT ir e. leidybos tinklą padaryta:

12.1. vykdamas programą „Lietuvos akademinė bibliotekų tinklo sukūrimas ir plėtra (LABT projektas, 1998–2000 m.)“ ir ITMiS programą, sukurtas ir plėtojamas Lietuvos akademinė bibliotekų tinklas LABT (toliau – LABT), apimantis 79 institucijas. Veikia bibliotekų informacijos sistema (toliau – BIS), kompleksiskai palaikanti bibliotekų darbą ir aptarnaujanti skaitytojus,

sukaupti elektroniniai katalogai (toliau – e. katalogai) su 1,4 mln. bibliografinių įrašų ir apie 3,5 mln. leidinių, užregistruota 90 000 skaitytojų. Lietuvos mokslo publikacijų duomenų bazėje (toliau – PDB) jau sukaupta daugiau kaip 200 tūkst. įrašų apie Lietuvos mokslininkų paskelbtus mokslo darbus Lietuvoje ir pasaulyje. Sukurtoje Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinės sistemos (kitai – Lietuvos akademinės elektroninės bibliotekos, toliau – eLABa) duomenų bazėse kaupiami elektroniniai dokumentai (toliau – e. dokumentai). Lietuvos magistrantūros studentų baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų duomenų bazėje (toliau – ETD) jau sukaupta daugiau kaip 3200 dokumentų. Visa tai jungia Lietuvos virtualioji biblioteka (toliau – LVB), leidžianti dirbti su visomis Lietuvos ir atviromis pasaulio elektroninėmis bibliotekomis (toliau – e. bibliotekos) vienu metu, ieškoti jose informacijos ir per internetą gauti jose saugomus e. dokumentus. LABT sudaro prielaidas kaupti bibliotekų informaciją, o jungiant darbus su akademinėmis leidyklomis kaupti e. dokumentus, kurti bendrus katalogus, atlikti informacijos paiešką, jungtis į pasaulinius e. bibliotekų tinklus, nemokamai keistis informacija, ją gauti;

12.2. vykdant ITMiS programą bei ES SF projektą „Lietuvos akademinės e. leidybos sistemos sukūrimas“, sukurtas ir plėtojamas Lietuvos akademinis e. leidybos tinklas apimantis 63 institucijas. E. leidybos tinklas leidžia vienyti akademinį leidyklų pastangas ir kooperuotis tarpusavyje, leidžiant mokslo ir studijų literatūrą, kaupti visateksčius dokumentus ir dėti juos į eLABa. Vykdant projektą, visos tinklo institucijos aprūpintos e. dokumentams rengti reikalinga technine ir programine įranga, įsigyta ir įdiegta techninio centro techninė ir programinė įranga. Visiems kartu dirbant projekte tapo būtina įsteigti Lietuvos akademinį leidyklų asociaciją (toliau – LALA). Ji vienija 20 institucijų leidyklas. LALA įsteigimas leido apibendrinti įvairių akademinį leidyklų poreikius ir juos realizuoti vykdant projektą;

12.3. įvykdytas ES SF projektas „Lietuvos virtuali biblioteka bei visateksčių dokumentų duomenų bazės sukūrimas“ (ESF/2004/2.4.0-K02-VS-02, 2005 03 07–2008 02 10) sukuria aplinką ir priemones Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių leidinių (toliau – e. leidinių) rengimui, kaupimui ir pateikimui skaitytojams;

12.4. įvykdytas ES SF projektas „Lietuvos mokslo ir studijų e. dokumentų kaupimas ir pateikimas skaitytojams“ (ESF/2004/2.4.0-K02-VS-03, 2005 03 07–2008 02 29) parengia Lietuvos mokslo ir studijų e. leidinių rengimo, kaupimo ir pateikimo skaitytojams technologinius sprendimus, kelia e. leidybos procesų dalyvių kompetenciją ir vykdo bandomąjį e. leidinių įkėlimo į eLABa projektą.

13. Kuriant Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemą LieMSIS (toliau – LieMSIS) padaryta:

13.1. vykdant PHARE HERIL projektą 1999 m. parengta specifikacija, o vykdant ITMiS programą nuo 2003 m. pradėta kurti ir diegti LieMSIS;

13.2. vykdant ES SF projektą „Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemos akademinės dalies sukūrimas ir bandomasis įdiegimas“ sukurta LieMSIS akademinė dalis, skirta studentams ir dėstytojams bendradarbiauti;

13.3. įvykdytas ES SF projektas „Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemos žmogiškųjų išteklių plėtra“ (ESF/2004/2.5.0-K02-VS-07, 2005 03 02–2008 02 29) kuria infrastruktūrą, skirtą institucijų darbuotojams mokytis naudotis LieMSIS galimybėmis.

14. Plėtojant magistralinius kompiuterių tinklus ir gausinant interneto prieigos taškus Lietuvoje padaryta:

14.1. Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklas LITNET (toliau – LITNET) teikia duomenų perdavimo ir interneto paslaugas institucijoms ir kultūros įstaigoms – bibliotekoms ir muziejams. Bendras prie LITNET prijungtų įstaigų skaičius siekia 1300, o naudotojų skaičius peržengė 300 tūkstančių ribą. Nuo 2000 metų LITNET yra Europos akademinio tinklo GEANT dalyvis. Tarpautiniams ryšiams LITNET naudoja 1000 Mbps kanalą į Europos akademinį tinklą GEANT. Pagrindinė LITNET duomenų perdavimo magistralė yra 1000 Mbps spartos žiedas per 5 didžiuosius Lietuvos miestus. Nuo pagrindinių LITNET mazgų į 26 Lietuvos apskričių ir savivaldybių centrus yra įrengti 4–50 Mbps duomenų perdavimo kanalai. Visos mokslo ir studijų institucijos prie LITNET mazgų yra prijungtos optiniais kanalais. Dauguma švietimo įstaigų prie LITNET regioninių

centrų yra prijungtos radijo ryšiu 512/256 Kbps greitaveika, Vilniaus ir Kauno švietimo įstaigos prijungtos radijo ryšiu 1024/512 Kbps greitaveika, o Klaipėdos ir Kėdainių miestuose bendrojo lavinimo mokyklos yra prijungtos optiniais kabeliais. LITNET sudaro terpę, kurioje gali būti kuriamos kitos sistemos ir tinklai – nuotolinio mokymosi, bibliotekų, mokslo ir studijų, bendrojo priėmimo ir kiti;

14.2. įvykdyta Lietuvos mokslo ir studijų kompiuterių tinklo LITNET 2005–2009 metų plėtros LITNET-2 programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. ISAK-608 (Žin., 2005, Nr. 51-1722). Jos vykdymo metu sukurta LITNET infrastruktūra labai praplečia virtualaus universiteto veiklos galimybes;

14.3. vykdomas tarptautinis paskirstytų skaičiavimų projektas Baltic GRID bei kiti ES koordinuojami globalios mokslinių tyrimų informacinės infrastruktūros (toliau – GRID) kūrimo projektai. Rezultatai, gauti vykdant šiuos projektus, gali būti naudojami virtualaus universiteto veikloje;

14.4. vykdant PHARE projektą EuropeAid/117422/D/SV/LT „VIPT – Viešosios interneto prieigos taškai kaimo vietovėse (2005–2006 m.)“ buvo įkurta 300 viešųjų interneto prieigos taškų Lietuvos miesteliuose ir kaimuose, suteikiančių galimybę nemokamai naudotis interneto e. paslaugomis, tarp jų – e. mokymuisi;

14.5. vykdant ES SF projektą „Viešųjų interneto prieigos taškų tinklo plėtra“ sukurtas 1000 interneto prieigos taškų tinklas, jungiantis jau egzistuojančius „Lango į ateitį“ PHARE centrus, ir įsteigiami dar 400 nauji centrai. Tai sudarys sąlygas kiekvienam Lietuvos piliečiui, gyvenančiam nutolusiame regione, turėti sąlygas naudotis e. mokymosi paslaugomis.

15. Atlikta analizė leidžia teigti, kad šiuo metu Lietuvoje yra sudarytos sąlygos institucijoms, veikiančioms pagal tinklinį modelį ir taip išnaudojančioms visus bendro ir koordinuoto veikimo teikiamus privalumus, vykdyti ir plėtoti veiklas teikiant aukštojo mokslo ir susijusiais paslaugas virtualioje erdvėje.

III. PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

16. Programos tikslas yra panaudojant sukaupią patirtį bei sukurtą informacinių technologijų infrastruktūrą sudaryti sąlygas ir padėti Programos dalyviams, veikiant pagal tinklinį modelį, vykdyti ir plėsti savo veiklą virtualioje erdvėje, teikiant aukštojo mokslo ir kitas švietimo paslaugas Lietuvos gyventojams ir konkuruojant pasaulio rinkose.

17. Programos uždaviniai yra:

17.1. skatinti e. mokymosi procesus virtualioje erdvėje ;

17.2. plėtoti Lietuvos e. mokymosi infrastruktūrą;

17.3. plėtoti integruotą Lietuvos mokslo ir studijų informacinę erdvę;

17.4. plėtoti Lietuvos mokslo ir studijų planavimo, valdymo ir savitarnos infrastruktūrą.

IV. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

18. Skatinant e. mokymosi procesus virtualioje erdvėje numatoma įvykdyti šias priemones:

18.1. skleisti informaciją apie Programos ir jos atskirų uždavinių galimybes, dalyvauti ir rengti konferencijas;

18.2. Programos portale teikti informaciją apie Programos vykdymą bei mokslo pasiekimus pasaulyje e. mokymosi srityje.

19. Įgyvendinant Lietuvos e. mokymosi infrastruktūros plėtrą numatoma įvykdyti šias priemones:

19.1. palaikyti ir plėtoti LieDM tinklą;

19.2. palaikyti ir plėtoti dėstytojo ir studento darbo ir bendravimo virtualią terpę.

20. Įgyvendinant Lietuvos mokslo ir studijų integruotos informacinės erdvės plėtrą numatoma įvykdyti šias priemones:

20.1. palaikyti ir plėtoti LABT bazinę infrastruktūrą;

20.2. palaikyti ir plėtoti eLABa informacinę sistemą, integruojant sukurtus projektinius produktus (ETD, PDB, Lietuvos mokslo ir studijų e. leidybos sistemą, LVB);

20.3. palaikyti ir plėtoti Bibliotekų informacinę sistemą (BIS), sukuriant bendrai naudojamas paslaugas bibliotekiniams procesams automatizuoti.

21. Įgyvendinant Lietuvos mokslo ir studijų planavimo, valdymo ir savitarnos infrastruktūros plėtrą numatoma įvykdyti tokias priemones:

20.1. palaikyti Lietuvos mokslo ir studijų informacinės sistemos (LieMSIS) bazinę infrastruktūrą;

20.2. užbaigti LieMSIS kūrimą ir jos diegimą į to pageidaujančias institucijas;

20.3. palaikyti ir plėtoti LieMSIS.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

21. Įvykdžius Programą bus pasiektos tokios vertinimo kriterijų reikšmės:

22.1. kasmet bus organizuojama ne mažiau kaip 1 Programos konferencija, Programa bus pristatyta ne mažiau kaip 5 skirtingose konferencijose ar seminaruose;

22.2. apie visus Programoje esamus įvykius bus pateikiama informacija Programos portale;

22.3. Lietuvos nuotolinio mokymosi tinklas LieDM kasmet bus plečiamas įtraukiant naujas institucijas, 2012 metais jis apims 35 aukštąsias mokyklas;

22.4. centralizuotai teikiama dėstytojo ir studento darbo ir bendravimo virtualia terpe naudosis ne mažiau kaip 15 aukštųjų mokyklų;

22.5. eLABa ir BIS informacinėmis sistemomis naudosis ne mažiau kaip 35 institucijos;

22.6. LieMSIS tinklas išsiplės iki 25 institucijų.

VI. PROGRAMOS VYKDYMO KOORDINAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

23. Programos vykdymą koordinuoja Lietuvos virtualaus universiteto programos taryba (toliau – Programos taryba), kurią sudaro ir jos darbo reglamentą tvirtina švietimo ir mokslo ministras. Programos taryba, atsižvelgdama į Programai skiriamas metines lėšas, kasmet (ne vėliau kaip iki kovo 31 dienos) teikia siūlymus švietimo ir mokslo ministrui dėl Programos įgyvendinimo priemonių plano, sąmatos, programos priemonių vykdytojų ar organizatorių, taip pat stebi Programos vykdymą ir atitiktį nustatytiems tikslams bei teikia savo išvadas ir pasiūlymus švietimo ir mokslo ministrui, apibūnėja Programos įgyvendinimo ataskaitą. Programos taryba pagal savo kompetenciją sprendžia su Programos vykdymu susijusius klausimus.

24. Programą įgyvendinti ketinančios mokslo ir studijų institucijos arba jų konsorciumai raštu pareiškia Švietimo ir mokslo ministerijai pageidavimą dalyvauti vykdant Programą. Švietimo ir mokslo ministerija su programos vykdytojais pasirašo bendradarbiavimo sutartį dėl Programos ar jos atskiuro uždavinio įgyvendinimo, numatydamą skirti finansinių išteklių teisės aktų nustatyta tvarka.

25. Švietimo ir mokslo ministras tvirtina kasmetinius Programos įgyvendinimo priemonių planus bei sąmatas bei juos skelbia Programos portale.

VII. PROGRAMOS FINANSAVIMAS

26. Programos finansavimo šaltiniai yra šie:

26.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos;

26.2. aukštųjų mokyklų lėšos;

26.3. Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir sanglaudos fondo lėšos;

26.4. kitų Europos Sąjungos programų lėšos;

27. Programos įgyvendinimas finansuojamas atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes.
